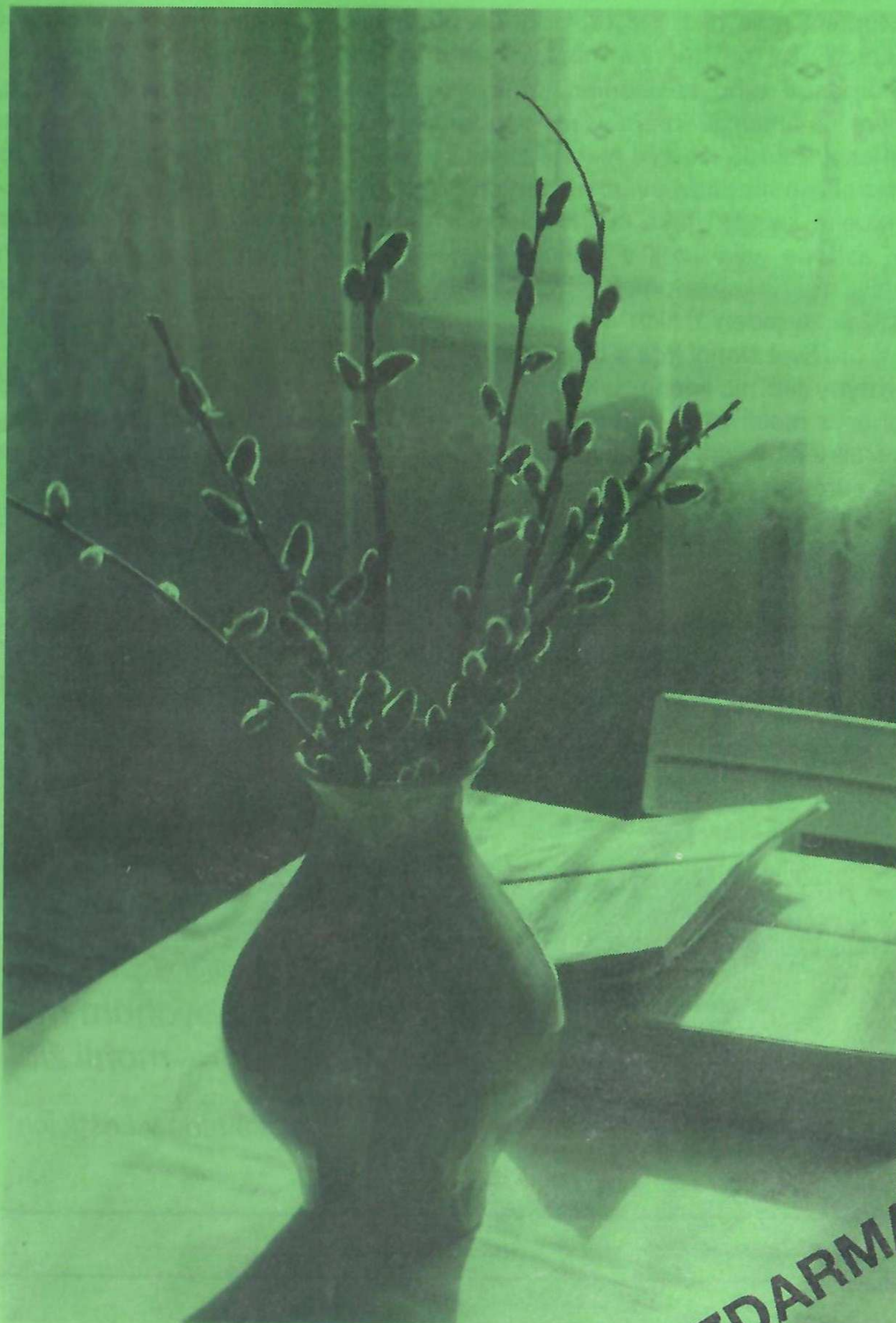

Hlas Loštic

JARO 1995

ZDARMA

Vážení čtenáři,

jarní vydání Hlasu Loštic vychází s menším zpožděním. Asi takovým, jaké má letos příchod jara. Já už jsem vše napravil, doufám proto, že i příroda se brzy polepší.

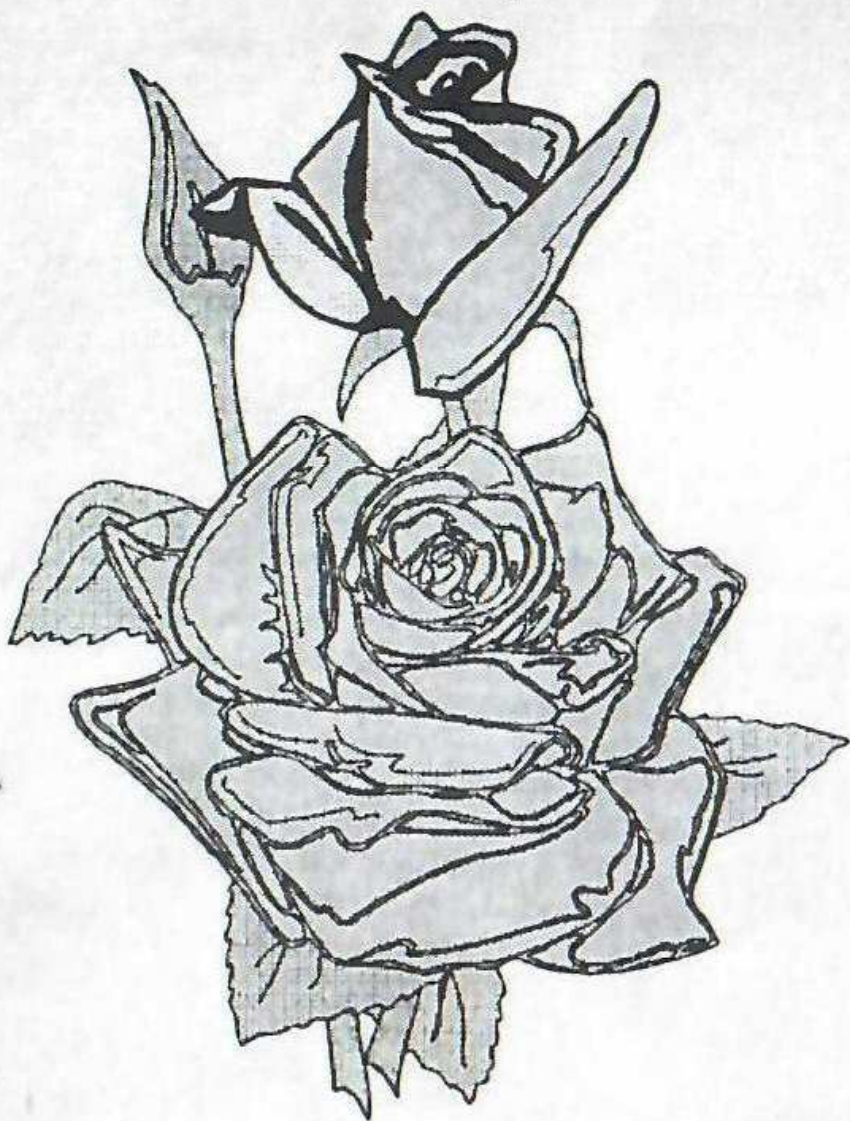
Zdržení mne mrzí i z důvodu, že před několika dny skončily Velikonoce. Zasloužily by si jistě více místa v tomto vydání, omezím se proto alespoň na připomenutí toho základního. Mne sice učili ve škole něco jiného, ale tyto svátky znamenají především vzpomínku na Kristovo ukřižování a jeho vzkříšení. Škoda, že pro mnohé z nás se nejvýznamnější část liturgického roku omezuje jen na dodržování některých obyčejů a zvyklostí.

Musím se vám také svěřit s jedním z příjemných zážitků posledních dnů. Jak asi víte, vycházejí v loštické škole "Školní noviny". V jejich posledním vydání mne zaujala příloha "Kaňka". Příspěvky jsou napsány svižně, vtipně, výstižně. A jeden z nich mne přinutil také ke vzpomínkám. Na dobu, kdy i já jsem prožíval školní léta a tradiční zimní týden na horách.

Kdyby pro nic jiného, tak právě proto je dobré umět česky. Abychom jeden druhému mohli něco zajímavého poutavě vyprávět či napsat. Doufám, že při závěrečném hodnocení letošního školního snažení bude Kaňka připočtena jejím autorům k dobru.

Přeji všem, aby na své hezké zimní zážitky mohli vzpomínat během ještě pěknějšího léta.

Ing.Petr Vintrocha, starosta města Loštic

V prvních májových dnech uplyne 50 let od konce druhé světové války. Věnujme proto tichou vzpomínku všem těm, kteří se zasloužili o její ukončení a přispěli tak k tomu, abychom my mohli žít.

Městská rada v Lošticích

MĚSTSKÝ ÚŘAD INFORMUJE

Rozpočet města

Rozpočet města byl schválen na veřejném zasedání zastupitelstva dne 24. dubna 1995. Jeho výše činí v příjmové i výdajové části částku 20 mil.Kč. Přesné členění všech položek je vyvěšeno na úřední desce v přízemí městského úřadu. Nyní proto uvádíme jen některé hlavní rozpočtové položky.

Příjmy

3,680 mil.Kč daň ze závislé činnosti	1,280 mil.Kč daň z příjmu
3,570 mil.Kč zůstatek roku 1994	1,100 mil.Kč daň z nemovitostí
2,540 mil.Kč prodej majetku ve vlastnictví města	0,850 mil.Kč školní stravovna
2,280 mil.Kč dotace okresního úřadu	0,320 mil.Kč správní poplatky /hrací automaty/
1,730 mil.Kč nájemné za byty a nebytové prostory	
1,300 mil.Kč pronájem za lesy	0,300 mil.Kč příspěvek obcí na děti
0,250 mil.Kč kulturní dům	v ZŠ Loštice

Výdaje

3,120 mil.Kč provoz školy, školky, stravovny
2,300 mil.Kč plynofikace
2,300 mil.Kč výstavba vodovodu
2,240 mil.Kč náklady na vnitřní správu města
2,150 mil.Kč zahájení výstavby čistírny odpadních vod
1,830 mil.Kč bytové hospodářství
1,540 mil.Kč údržba a úklid města, zeleň, provoz hřbitova
0,730 mil.Kč provoz skládky
0,620 mil.Kč provoz KD
0,400 mil.Kč podpora zájmovým organizacím a jiným subjektům

Hlavní investiční výstavba v roce 1995

Ve výdajové části rozpočtu na letošní rok tvoří podstatnou část tyto větší investiční akce :

1. Výstavba vodovodu

Město z vlastních prostředků **(2,3 mil.Kč)** dokončí stavbu Vodovod V. etapa, která zahrnuje ulice K Pešti, Sokolská, Hradská. Poslední chystanou částí vodovodu je ulice Olomoucká a Trávník. Město požádalo o státní dotaci, v případě jejího poskytnutí by byl vodovod v Lošticích dobudován již v tomto roce, v opačném případě bude zbývající část vodovodu realizována později z vlastních prostředků - finanční náročnost cca 3,5 mil.Kč. Po dokončení této etapy bude vodovod rozveden prakticky v celých Lošticích a Vlčicích. Následně by měla probíhat výstavba v Žadlovicích, to však již rozhodně přesahuje rámec letošního roku.

2. Výstavba plynovodu

Městu byla přidělena účelová dotace na plynofikaci ve výši **5,0 mil.Kč**. Jednou z podmínek bylo uvolnění vlastních prostředků z rozpočtu města **(2,3 mil.Kč)**. Za všechny uvedené finance proběhne letos výstavba regulační stanice v areálu farmy ZOD a následně pokládka plynovodních rozvodů v ulici Olomoucké, ve Vejmolech. O dalším přesném rozsahu bude rozhodnuto až na základě výsledků výběrového řízení na dodava-

tele akce, kdy bude známa cena za dokončení plynofikace Loštic. V každém případě lze říci, že podstatná část chybějících rozvodů bude dokončena v letošním roce, zbytek pak zřejmě hned v roce následujícím s návazností a postupem výstavby směrem do Žadlovic. O budování domovních přípojek bude podána informace v samostatném příspěvku.

3. Zahájení výstavby čistírny odpadních vod

Bylo realizováno vykoupení pozemků pro výstavbu (lokalita pod pilou) a výběrové řízení - stavbu bude provádět firma EKOZIS Zábřeh. Samotné práce by měly být zahájeny v srpnu s tím, že město letos bude do akce investovat zhruba **2 mil.Kč** a stejnou částku Vodohospodářská zařízení a.s.. O rychlosti výstavby bude rozhodovat skutečnost, zda městu bude přiznána z Fondu životního prostředí pro příští rok dotace na výstavbu.

Další plánovaná investiční výstavba

Mezi nejzajímavější a nejdůležitější záměry města do budoucna patří kromě realizace výstavby inženýrských sítí a ČOV **oprava židovské synagogy**. Akcí se zabývá městská rada - zejména z pohledu budoucího využití objektu. Realizace bude závislá i na tom, zda se podaří získat dotace ze státního rozpočtu. Uskutečnění rekonstrukce pouze z vlastních prostředků je prakticky nemožné - pokud ovšem nezvažujeme možnost úvěru. K tomuto kroku se zatím při zabezpečování výstavby ve městě zastupitelstvo nerozhodlo.

Prodeje majetku

Protože v letošním roce představuje částka za prodeje obecního majetku v plánech příjmů do městské pokladny nemalou částku, alespoň stručné vysvětlení. Měly by se realizovat prodeje některých obecních bytů (celkový přínos **1,5 mil.Kč**) a dále prodej bývalé spořitelny na náměstí firmě A.W.s.r.o. (letos **0,8 mil.Kč**, celkem **1,6 mil.Kč**).

Informace o dotacích na plyn a výstavbě domovních přípojek

Protože se množí dotazy občanů ohledně zřizování domovních přípojek plynu, podáváme na tomto místě stručnou informaci k uvedené problematice. A to i z důvodu, že v různých novinách vyšlo množství článků, které mylně nebo zkresleně informovaly o možnostech poskytování finančních výpomocí těm, kteří přecházejí při vytápění rodinných domků na tzv.ušlechtilá paliva /plyn nebo elektrika/.

Celá akce je iniciativou Ministerstva životního prostředí, byl zpracován "Program ozdravění ovzduší". V rámci tohoto budou podporovány různé aktivity, které povedou ke zlepšení kvality ovzduší. Jednotlivcům lze poskytnout příspěvek až do výše 25.000,- Kč. Podmínkou však je, že obec jako celek bude do uvedeného programu zahrnuta. Loštice se proto v první fázi přihlásí do celého projektu. Budeme-li zařazeni do druhého kola, budou informováni občané podrobně o možnosti dotace a město o poskytnutí těchto prostředků hromadně požádá. V každém případě je potřeba upozornit, že na poskytnutí dotace ani její výši není právní nárok. Pokud bychom dotaci dostali, bude z ní poskytnut příspěvek všem, kteří kolaudovali stavbu později než v červenci 1994.

Dále bychom rádi podali informace o průběhu zřizování přípojek v letošním roce. V nejbližší době budou prováděny přípojky v ul.Komenského, K rybníku a na části náměstí /prakticky všude tam, kde byly hlavní rozvody pokládány v minulém roce/. Podmínkou pro zřízení přípojky je zpracovaný projekt a stavební povolení žadatele. Přípojka na veřejné části je financována ve spolupráci města a dodavatele plynu /a zároveň provozovatele/.

V lokalitách, kde budou hlavní rozvody teprve položeny /především ul.Olomoucká/, bude zřízení přípojek závislé na rychlosti výstavby. O podrobnostech budou občané průběžně informováni, přípojky se budou realizovat letos na podzim nebo na jaře 1996.

Finanční podpora pokračuje

Již ze schváleného rozpočtu je zřejmé, že město pokračuje v podpoře různých zájmových spolků a aktivit, které nejsou finančně soběstačné. Pro přehlednost uvádíme dotace, které byly v letošním roce zatím poskytnuty.

Oddíl kopané	40.000 Kč	Knihovna - nákup knih	7.000 Kč
Oddíl cyklistiky	20.000 Kč	Chovatelé	5.000 Kč
Sportovní rybáři	20.000 Kč	Mladá dechovka	5.000 Kč
Divadelní soubor	15.000 Kč	Junák	5.000 Kč
Jezdecký oddíl	10.000 Kč	TRI Klub Loštice	4.000 Kč
Invaclub Vlčice	10.000 Kč	Český červený kříž	3.000 Kč
Zlatá podkova	7.000 Kč		

Důležité informace MěÚ v Lošticích (platí od 1. května 1995)

– **Prodej známek na popelnice** bude prováděn v kanceláři kulturního domu, a to: úterý 9 - 12 hod., čtvrtek 13 - 17 hod.

– **Úprava provozní doby na skládce TDO v Žadlovicích**

Úterý 7.30 - 16 hod., sobota 8 - 11 hod. ostatní dny bude skládka uzavřena.

Likvidace TDO občanů v Lošticích

Na základě rozboru prodeje známek na popelnice v I. čtvrtletí '95 bylo zjištěno, že téměř 20% občanů, kteří vlastní popelnice, nemá zajištěn žádný druh odvozu na skládku v Žadlovicích. Tento stav není dobrý. Již byl zahájen prodej známek na II. čtvrtletí '95 a dle skutečnosti ke dni vydání Hlasu Loštice je situace ještě horší než v I. čtvrtletí (více než 30% občanů nemá zajištěnu likvidaci TDO).

K tomuto vývoji se nedá již nic říci. Rada MěÚ v Lošticích bude muset tento nedobrý stav urychleně řešit, neboť za černé skládky i za nevyhovující ukládání odpadu jsou značné finanční postihy. Tento stav není jen v Lošticích, ale i v Žadlovicích a Vlčicích.

Stanislav Vacula

Územní plán sídelního útvaru Loštice

Zajímavá a důležitá pro všechny obyvatele Loštice je informace, že byla uzavřena smlouva s Okresním úřadem v Šumperku a Studiem 2001 Ing. arch. Tempíra ze Zábřehu. Na jejím základě bude zpracován "Územní plán sídelního útvaru Loštice". Tento dokument bude řešit všechny důležité otázky rozvoje našeho města. Stane se i závazným dokumentem, podle kterého by se měla řídit v budoucnu případná výstavba. Celý materiál bude schvalován mnoha dotčenými institucemi, samozřejmě i městským zastupitelstvem. V maximálně možné míře budou se vším důležitým seznámeni i samotní občané.

Upozornění

Upozorňujeme občany, že v případě úhynu hospodářských či domácích zvířat lze zajistit jejich odvoz a následnou likvidaci. Obrátit se můžete na zvěrolékaře či službu v Zemědělském obchodním družstvu. Tato služba se provádí bezplatně. K této připomínce nás vedla smutná zkušenost, kdy pracovníci MÚ museli v blízkosti Vlčic odklízet zbytky, které někdo bezohledný neuměl nebo nechtěl zlikvidovat lepším a důstojnějším způsobem.

Loštičtí hasiči v akci

Znáte to všichni. Nepříjemný zvuk sirény a za chvíli se kolem mihnou místní hasiči. Ne každý si však uvědomí, že se jedná ve skutečnosti o několik dobrovolníků, kteří jsou v kteroukoliv denní či noční dobu připraveni zachraňovat naše majetky, zdraví či životy. Finančně jsou alespoň v tom základním zabezpečování z městského rozpočtu, to hlavní však závisí na jejich aktivitě, ochotě a připravenosti pomoci tam, kde je potřeba.

V roce 1994 Sbor dobrovolných hasičů zasahoval celkem u 12 požárů /hlavně lesa v letním parném období/, dále pak u celkem 7 dopravních nehod /na dálnici Mohelnice - Olomouc nebo u Studené Loučky/. Tyto důležité zásahy patří mezi nejdůležitější činnosti hasičů, jejichž aktivity však tímto nekončí - pomoc při cyklistických závodech, různé soutěže . . . Loštickým hasičům patří právem dík nás všech.

ŠKOLSTVÍ

23. - 25. června bude v Lošticích oslava 100 let založení první české měšťanské školy na severní Moravě. V pátek večer v chrámu sv. Prokopa bude koncert Sboru severomoravských učitelů a učitelek, na varhany bude hrát význačný olomoucký varhaník prof. Antonín Schindler. V sobotu dopoledne 24. 7. budou u staré školy proneseny slavnostní projevy, otevřena výstava o historii loštické školy, vyhrávat bude loštická dechovka. Pro všechny účastníky bude připraveno mnoho dalších překvapení připomínajících otevření školy před 100 lety. V kulturním domě žáci školy uspořádají akademii pro hosty. Podvečer a večer bude patřit všem, kteří se budou chtít dobře pobavit a setkat se se svými přáteli. Bude vydán almanach, ve kterém se seznámíte s historií, současností i budoucností naší školy.

Co v almanachu nebude:

Postavit novou školu v Lošticích, to znamenalo vyvinout veliké úsilí. Předcházela jednání, petice, mnoho schůzí a projevů, které měly vyburcovat Loštice a hlavně úřady ke stavbě nové budovy.

Úvodní slova petic působí dnes dosti nezvykle. např.:

"Veleslavná c. k. zemská školní rado! V hluboké úctě podepsaná místní školní rada v Lošticích . . . Urozený pane! Ku Vašnostinu ctěnému přání, dovoluji si objasniti naši záležitost ku zřízení . . ."

V roce 1881 upozornilo okresní hejtmanství, že světnice 1. třídy jest zdraví žáků škodlivá.

V dubnu 1893 se usnesl obecní výbor v čele s českým starostou R. Schönhofferem zažádat o stavbu nové školy.

Ve všech žádostech se objevují následující argumenty proč stavět právě v Lošticích a ne v Zábřehu na Moravě nebo někde jinde:

- na celé severní Moravě není jediná taková škola
- Loštice jsou městem obchodně a průmyslově vyvinutým. Je zde sladovna, pivovar, trhy, obchody i jiný průmysl

- v okolí je mnoho dětí, které by tak měly možnost lepšího vzdělání
- byl přiložen výkaz žáků ze širokého okolí, kteří by školu navštěvovali (vesnice od Jevíčka až po Hrabí a Mohelnicko)
- ve třídách by bylo 55 - 60 žáků, tedy byly by dostatečně naplněné
- Němci mají v okolí mnoho škol.

Loštice byly městem, kam se občas sjížděli učitelé z dalekého okolí na schůze. Na shromáždění byly předneseny různé odborné přednášky. Občané Loštic dávali najevo, že si váží "mužů o národ zasloužilých." Schůze začínaly zpravidla mší v kostele sv. Prokopa, pak pokračovaly obědem na Střelnici a metodickými přednáškami z oboru zdravotní, fyziky, o kázni žáků a výchově k vlastenectví.

Večer bývala společenská zábava, představení ochotníků, loštičtí občané zpívali a hráli "různé koncertní kousky", hrála loštická hudba.

Druhý den pak byl uspořádán výlet do blízkého okolí. Zajímavá byla schůze konaná dne 29. 6. 1893. učitel obecné školy František Čížek pronesl emotivně laděný projev, ve kterém zdůraznil, že Loštice mají české zastupitelstvo, je to středisková obec, školu by město postavilo samo a zřízení školy v Zábřeze by nepřineslo takový prospěch, zvláště litovelsku. Zdůraznil, že oblast Zábřeha má daleko méně dětí než oblast Loštic, kde je víc obcí. "A nesmím zapomenouti," pokračoval rozohněný pan učitel, "že na Zábřežsku je mnoho dětí blbých, jak statistika vykazuje, které arci ke studiu se nehodí. Do Zábřeha z okolních vesnic se v zimě, na jaře a na podzim nedá dostat pro bezedné bláto. Stav silnic kolem Loštic je daleko lepší. I bytů je v Lošticích víc, velmi levných, prostranných, pohodlných a po postavení školy by jich určitě přibýlo. V ohledu zdravotním taktéž prospěšně vynikají Loštice od Zábřeha: není vzduch okolí zdejšího znečištěný smrdutým dýmem z továren, nýbrž majíc v okolí stinné lesy, osvěžuje zdravým výparem vzduch zdejší, pobyt zdravým a procházky v občerstvujícím chladu a stínu příjemným."

Jistě i tento, dnes už zapomenutý pan učitel, trochu přispěl ke konečnému úspěchu.

15. května 1894 byl slavnostně položen základní kámen. V 7 hodin se šlo do kostela a pak na staveniště. Následovalo svěcení a zatloukání kamene panem farářem, starostou Schönhöfferem, radními a panem stavitelem Sovou. V dalších měsících nastal nebývalý stavební ruch.

Pak byla zbořena stará školní budova a 1. 9. 1895 se konalo svěcení nové budovy. Z dalekého okolí přijeli rodáci, příbuzní, učitelé, kněží. Město bylo vyzdobeno prapory, sloužila se mše svatá, bylo proneseno mnoho projevů, zazpíván slavnostní sbor "To den." Po poledni se konal pro mnohé hosty banket na Střelnici. Po jídle byly proneseny četné přípitky, byly čteny telegramy, které zaslalo mnoho významných osob.

Pak se rozproudila zábava v sále, venku, v lese, hrála hudba, zpíval pěvecký kroužek a mládež předvedla lidové tance. Byly prodávány koláče, které napekly loštické hospodyňky, mnoho lidí si obléklo národní kroje. Zábava neměla konce. Ráno, když děti spěchaly do školy, někteří tanečníci se ještě veselili v tanečním sále.

Uplynulo 100 let. Za tu dobu se ve škole vzdělávalo několik tisíc žáků, učilo mnoho učitelů. A proto ať stále platí slova pana patera V. Kubíčka, která pronesl v onen památný den: "Moudrost vystavěla si dům".

Tímto vás všechny zveme na oslavy. Nezapomeňte zavčas pozvat své příbuzné, bývalé žáky školy, přátele a rodáky, aby i oni "byli při tom". Vždyť takové výročí se oslavuje jen jednou.

V. Večerková

Počátky školství v Lošticích

První zřetelná zpráva o škole v Lošticích pochází z poloviny 16. století. Podle ní byla ve správě bratrských kněží a ve škole se učili chlapci a děvčata ve věku do 10 až 12 roků. Prvním jménem známým rektorem školy byl Adam Tržil z Olešnice. Škola stála za kostelem mezi dnešními domy M. Linhartové, Přikrylových a dílen ZD a po třicetileté válce byla velmi zpustlá. Od roku 1735 pomáhal rektorovi ve škole kantor. Brzy potom po vyhoření postavila obec školu novou, ale i ta byla nevalná. Do školy chodily tehdy děti z Loštic, Žadlovic, Pavlova, Lechovic, Zavadilky, Radnice, Bezděkova, Veselí a Obectova. Školní docházka nebyla povinná a tak v zimě chodilo do školy 50 až 60 dětí a v létě jen 20 až 24. Podle zprávy tehdejší obecní rady umělo v Lošticích aspoň trochu číst a psát sotva 20 lidí. Učitelé byli jen muži, byli národnosti české, německé nebo obojí a podle toho také učili. Kontrolu světských a náboženských znalostí prováděl každý týden farář a inspekci ve škole mohelnický děkan. Kromě 1139 křesťanů žili v Lošticích roku 1782 ještě židé, kteří měli od roku 1782 vlastní školu, v níž se učilo německy. Koncem 18. století se ve škole zřítíl strop bytu učitele a brzy potom i komín. V únoru při vizitaci děkana seděly děti v nevytopené budově a proto obec byla vyzvána k postavení školy nové. V červnu roku 1801 městská rada prohlásila, že nemá peníze na stavbu nové školy a že jediným objektem k využití jako škola přichází v úvahu obecní chudobinec postavený na místě starého zpustlého špitálu. Stará škola byla pak zbořena a v létě 1802 bylo k chudobinci přistavěno 1. poschodí a venkovní schodiště. V přízemí této nové školy byly 2 učebny a byt pomocníka učitele a v 1. patře 1 třída a byt rektora, který tvořila 1 světnice a kuchyň. Tuto školu, která stála v dnešním parčíku mezi dnešní školou a farou, udržovala obec. Děti z majetnějších rodin platily každý týden učiteli školné, nemajetné nic. Počet obyvatel Loštic dosáhl r. 1835 již 1931 obyvatel. Po vydání školských zákonů koncem 18. století se školní docházka stala povinnou a od roku 1853 se prodloužila na 6 let. A tak počet žáků školy roku 1868 vzrostl na 394 a učitelů na 4. Školní budova přestala stačit. VI. Žák

Milá školo !

Ležíš v malebném údolí uprostřed Loštic. Byla jsi postavena v roce 1895 jako první měšťanská škola na severní Moravě.

Postavili tě za neuvěřitelných 15 měsíců. Neměla jsi ale ještě zabudované topení s vodovodem. V rohu tvých tříd stávala kamna, u kterých se děti z okolních vesnic ohřívaly.

V každé třídě byl dřevěný stupínek, na kterém stál přísný pan učitel s rákoskou v ruce. Té se asi děti nejvíce obávaly. Ty nejmenší se učily psát "kamínkem" na tabulce, větší namáčely pera do kalamářů s inkoustem. Jsi jako jeden velký úl plný včeliček, které přilétají a odlétají. Některé z nich si odnesou do života hodně, jiné méně.

Tvá nynější podoba je trochu jiná než před sto lety. Dostala jsi nejen nový plášť, ale i celé jádro. Návštěvníky Loštic jistě překvapí tvá nová a krásná tvář.

Všechny třídy jsou bílé a slunce proniká mnohem většími okny. Brzy tvými novými dveřmi projdou znovu všichni tví žáci, mladí, starší i ty nejstarší babičky a dědečkové.

V tomto roce již budeš stoletou prababičkou. nedokáže si představit, kolik dětí, teď už dospělých lidí, se v tvých prostorách vzdělávalo. Co slyšely staré školní zdi? Kolik tajemství je v nich ukryto!

Jsi dobrou školou. Budu se s tebou loučit moc nerada, ale věřím, že budeš ještě desítky let sloužit dalším generacím. Přeji ti dobré učitele a hodné a učenlivé žáky.

Pavla Kubíčková, 8.A

Pozvánka do kulturního domu

29. dubna ve 20 hod. - ZÁBAVA SDH LOŠTICE
12. května ve 20 hod. - ZÁBAVA KD LOŠTICE
14. května - OSLAVA DNE MATEK
28. května - KONCERT ZUŠ LOŠTICE
10. června - VYSTOUPENÍ DECHOVKY MLADÝCH A TANEČNÍHO KROUŽKU
13. června v 19 hod. - JAN A FRANTIŠEK NEDVĚD
16. června - SLAVNOSTNÍ SCHŮZE DIVADELNÍCH OCHOTNÍKŮ
17. června - DIVADELNÍ PŘEDSTAVENÍ - LUCERNA
18 - 24. června - VÝSTAVA DIVADELNÍCH OCHOTNÍKŮ

Významná výročí Loštic roku 1995

Před 100 lety roku 1895 byla v Lošticích slavnostně otevřena první česká měšťanská škola na severní Moravě. Podle plánů loštického rodáka architekta Antonína Schönhöffera ji postavil stavitel Josef Sova. Stavba byla zahájena položením základního kamene 15. 5. 1894 a vyučování v ní bylo zahájeno již 1. 9. 1895. Prvním ředitelem školy byl jmenován Arnošt Kopřiva.

Dne 21. 4. 1895 byla v Lošticích založena první tělovýchovná organizace. Byl to odbor Klubu českých turistů, který byl také první českou turistickou organizací na území dnešního šumperského okresu. Ustavující schůze se jako delegáti účastnili zástupci KČT z Brna.

Roku 1895 se v Lošticích narodil vlastivědný pracovník Adolf Lang, který dosáhl významných úspěchů ve výzkumu tzv. Loštických pohárů z 15. a 16. století. Jako důchodce měl ve 2. polovině 50. let rozhodující význam ve vybudování muzea hrncářství v bývalé loštické synagoze, založení aktivního vlastivědného spolku, organizování vlastivědných přednášek a vycházek v Lošticích a jejich okolí.

Roku 1835 bylo v Lošticích sehráno první české divadelní představení. V domě č. 146 krejčího Františka Karkoše byla získána místnost, upraveno jeviště, oponu a kulisy namaloval malíř Fr. Havelka a o vánocích byla sehrána Klicperova hra "Lhář a jeho rod".

Po schválení stanov místodržitelstvím dne 17. 12. 1874 konala se 17. 1. 1875 ustavující valná hromada jednoty divadelních ochotníků v Lošticích. Jejím předsedou byl zvolen P. Jan Urban.

Roku 1895 byl v Lošticích založen Pobočný spolek včelařský a jeho předsedou se stal Jan Drlík.

Před 50 lety 9. května v časných ranních hodinách byly Loštice osvobozeny z nacistické nadvlády sovětskou armádou.

V. Žák

Nádobí ZEPTER

šetří 70% energie, 80% tuku, úspora času 50%, 20% úspora objemu masa při maximálním uchování vitamínů a minerálních solí.

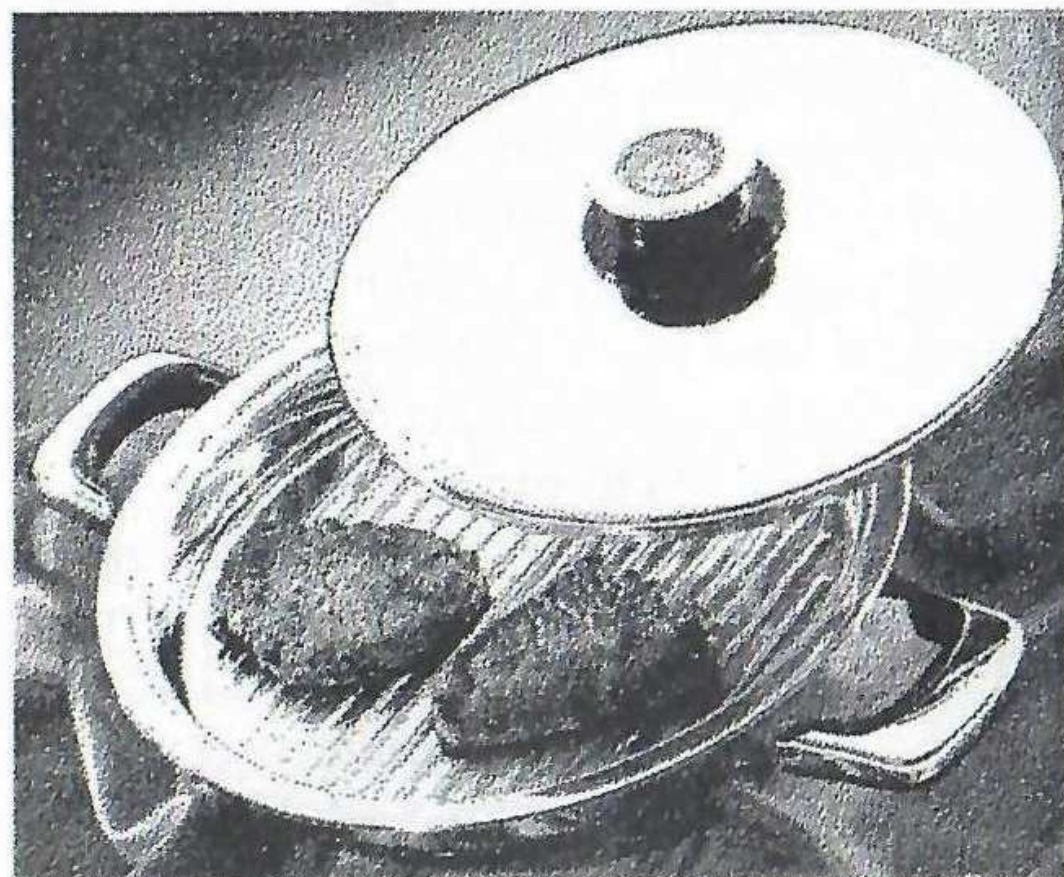
Nemusíte solit, pokrmy chutnají slane. Celoživotní písemná záruka.

Při Vašem zájmu se kontaktujte:

JAROSLAV ELLNER

Zahradní 728, 789 83 Loštice

Kavárna Elektra Mohelnice, nám. Tyrše a Fügnera 3, Mohelnice, tel. 0648/512 33

Kresba Huga Šilberského

V závěru minulého roku uplynulo dvacet let od smrti malíře Huga Šilberského. Cítil jsem potřebu připomenout tohoto umělce uspořádáním výstavy. Její vernisáž proběhla 22. dubna 1995 a potrvá do 15. června.

Hugo Šilberský studoval pražskou akademii výtvarných umění v roce 1939 u profesora K. Mináře. Válka však situaci zkomplikovala a ve studiu pak již jen krátce pokračoval po roce 1945. Rodinným poutem a láskou k Lošticím se tento nadaný kreslíř, malíř a grafik soustředil na zachycení života krajin, ve které pobýval.

I právě probíhající výstava je tímto směrem orientována. A to i přesto, že mnoho umělcových děl má své náměty v dalekých přímořských krajinách. Naše Havelkovo muzeum vlastní více jak stovku kreseb tužkou, akvarelem a suchým pastelem. Tyto kresby mají nesmírný význam, protože věrně zachycují měnící se tvář Loštic a přilehlých obcí. Některé partie jsou již dokonce zcela zaniklé. Autorovy malby (olej či tempery) jsou ke své škodě spíše konzervativního pojetí.

Souborná výstava H. Šilberského proběhla v památníku Adolfa Kašpara v roce 1980 (vzpomíná pro Hlas Loštic v prosinci 1994 paní Hana Heidenreichová). Věřím, že současná výstava všechny občany i návštěvníky Loštic opětovně potěší.

Pavel A. Taťoun

Mistr Ludvík Kopka oslavil 90. narozeniny

Ludvík Kopka z Loštic je považován za světového odborníka na uměleckou intarzii. Jeho díla se nacházejí v soukromých a veřejných galeriích v Itálii, Velké Británii, Švýcarsku, bývalém SSSR a také až v Americe a Africe.

U nás je znám především jako restaurátor umělecko-historických památek z hradů, zámků, kostelů a muzeí. Hlavním smyslem jeho života byla vždy poctivá, trpělivá a precizní práce.

Ludvík Kopka se narodil 9. února 1905 ve Svojanově u Bouzova. Vyrůstal spolu se šesti sourozenci v nezámožné maloroľnické rodině. Vyučil se stolářem a jeho přesná a pečlivá práce jej přivedla k umělecké intarzii. První významnou zakázku přijal ve 24 letech, kdy vyhotovil intarzie do jídelny pro olomoucké arcibiskupství. Touha po malířském vzdělání zavedla mladého umělce do Prahy, kde navštěvoval ateliér profesora Guttmana. V Praze se seznámil a přátelil s významnými umělci, s ilustrátorem Adolfem Kašparem, kterého několikrát navštívil v jeho bytě na Kampě, a malířem Ludvíkem Valkem. Od roku 1931 úspěšně spolupracoval po dlouhou řadu let s malířem Karlem Svolinským, podle jehož návrhů vytvořil řadu prací. Mezi nejvýznamnější patří symboly osmi vědních oborů, které zhotovil v roce 1937 pro československou síň na Pittsburské univerzitě v USA. Za práci se mu dostalo vysokého ocenění od mnoha významných osob. Profesorský sbor Pittsburské univerzity ve svém dopise píše: "Vidíme Vaše dílo, upřímný obdiv! Děkujeme za krásnou práci!" Vzácný dopis uchovává L. Kopka od dr. Alice Masarykové s níž se seznámil prostřednictvím Karla Svolinského. V dopise mimo jiné uvádí: "Vaše práce jsou

velmi krásné a věřím, že i po staletí budou Pittsburgští studenti cenit svědomitou a oddanou práci českého umělce." Pro dr. Alici Masarykovou a jejího bratra ministra Jana Masaryka 13 let pracoval. Jednalo se převážně o reprezentační dary do ciziny a o práce na vybavení jejich soukromých salonů. Milou vzpomínku si uchoval i na setkání s prezidentem T. G. Masarykem. Do okruhu tehdejších významných představitelů politického života, pro které pracoval, patřil i předseda národního shromáždění dr. František Soukup. Ve svých dopisech Ludvíku Kopkovi vyjadřuje obdiv a uznání jeho mistrovské práci. Do roku 1945 pak pracoval i pro ministerstvo financí, zemský národní výbor v Brně, rumunský královský dvůr v Bukurešti a pro rodinu starosty Chikaga v USA.

Druhá světová válka znamenala pro Ludvíka Kopku začátek nelehkého života v politické nesvobodě totalitních systémů. V mnohých situacích dokázal jednat s nasazením i svého vlastního života. Tak tomu bylo v případě, kdy zničil svoji práci, portrét Adolfa Hitlera. Portrét si tehdy objednali vysocí důstojníci německé armády jako dar svému vůdci. Ludvík Kopka obraz vyhotovil, ale po zprávě o vraždě nevinných lidí ze zpráv zahraničního rozhlasu, v návalu emoce a zlosti obraz rozbil. Jen ztěží se mu podařilo vymluvit na závažný technický problém při práci. Další dva roky pak pracoval v rámci totálního nasazení na hradě Bouzově, kde restauroval stovky kusů cenného nábytku, který zabavovali fašisté šlechtickým rodům po celé Evropě. Po válce nastaly Ludvíku Kopkovi i jeho rodině nové nesnáze. V roce 1950 odmítl zakázku pro J. V. Stalina. Jednalo se o spolupráci na výzdobě vagónu, osobního daru Klementa Gottwalda Stalinovi. Hrozilo mu přísné potrestání, před kterým jej zachránila A. Hodinová-Spurná, tehdejší poslankyně parlamentu, rodačka z Doubravice. Přesto ale musel v následujících letech prožívat mnohá úskalí, byl nazýván reakcionářem, různě šikanován spolu se svými rodinnými příslušníky. V roce 1957 přijal jak se říká "za trest" nejnáročnější zakázku ve svém životě. Šlo o opravu podlahy čínského salonku v zámku v Jaroměřicích nad Rokytnou. Podlaha byla celoživotní prací holandského mistra z počátku 18. století a svou bohatou intarzií a orientálním motivem patřila k unikátům v Evropě. Byla však natolik prošlapaná, že restaurátoři z několika zemí konstatovali, že je neopravitelná. Ludvík Kopka práci přijal s pocitem velké životní šance a spolu se svým synem během tří let za maximálního fyzického vypětí podlahu zrestaurovali. Práci si chtěli označit malou tabulkou v rohu podlahy, což jim ale nebylo dovoleno. Špatné bylo i jejich finanční ohodnocení. Podle propočtu odborníka pracovali za 1 Kčs za hodinu. Řád práce, který Ludvíku Kopkovi slibovali z ministerstva kultury také neobdržel. Jen díky své povaze, ve které se váže láska k poctivé práci s úctou k umění, dovedl všechno těžké v životě překonat a i nadále naplno pracovat. A snad právě proto byl po mnoha letech usilování přijat v roce 1970 do Svazu výtvarných umělců a stal se v něm jediným uznávaným odborníkem v oboru intarzie. V následujících letech pak pracoval na dalších významných zakázkách. Například na intarziích pro poštovní budovu v Olomouci, na symbolech vysokého učení pro Palackého univerzitu, na státních znacích pro olomouckou a ostravskou radnici, na symbolu ložtického hrnčířství a jesenické přírody

pro mohelnické muzeum, na znaku zemědělského družstva pro bývalé JZD Loštice atd. Dále zachránil desítky kusů nábytku ze zámku Velké Losiny, Bruntálu, ze zámku v Hradci u Opavy, kde opravil 110 kusů nábytku a do tamnější obřadní síně vyhotovil státní znak. . .

Ludvík Kopka se prezentoval na několika výstavách v Praze, Olomouci a ve Vídni. Samostatné výstavy měl v roce 1980 v Okresním vlastivědném muzeu v Šumperku a v roce 1981 v Památníku A. Kašpara v Lošticích. Životní dílo Ludvíka Kopky si zasluhuje širšího odborného zpracování a publikování. Pan Ludvík Kopka žije ve svém domě v Lošticích spolu se svým synem a snachou. Od smrti manželky v roce 1991 už nepracuje, jen občas přispěje radou svému synovi a manželu své vnučky, kteří v jeho profesi pokračují. Rád si zavzpomíná na svůj život a zanařiká na zdraví, "které je v čertech", jak říká, které mu už nedovoluje pracovat. Nedávno jsme mohli pana Kopku vidět v reportážním pořadu mohelnické kabelové televize a v nejbližší době jej uslyšíme v českém rozhlasu v pořadu A léta běží. Přeji panu Kopkovi touto cestou slunce života do sta let.

Hana Heidenreichová

Loštice v zeleni a květech očima zahrádkáře

Jsou věci, které člověk nemusí mít, které však potřebuje, aby byl šťasten. Květiny, keře, stromy a parky i zahrádky k nim patří. Ten, kdo je má kolem sebe a stará se o ně, jen ten ví, kolik uspokojení, užitku, zdravého pohybu a šťastných chvil dovedou poskytnout. Upravená zahrádka je prodloužením našeho bytu, kde od jara do podzimu můžeme na lavičce či besídce odpočívat, svačit, číst a přijímat hosty na sluníčku nebo ve stínu, uprostřed zeleně a květů. Jen tvořivá práce člověka na zdravém rozvoji životního prostředí a ekologie přináší potěšení sobě, rodině, přátelům a společnosti. Pohledme proto s rozvíjející se jarní přírodou, jaké zahrádkářské a ekologické možnosti nám poskytují Loštice v současné době.

1. Historické obchodní, živnostenské a řemeslnické centrum s křižovatkou cest náměstí i s rolnickými domy má charakter středověké zástavby v těsném sevření všech domů. Dalším rozvojem města pokračovala tato sevřená výstavba těsně u chodníků úzkých ulic vedoucích z náměstí (Olomoucká až k Třebůvce, Komenského, Moravičanská až k parčíku, Palackého až po křižovátku s Kašparovou ulicí, Hradská, stejně jako uličky bývalého židovského gheta. Pěstování umožňují jen okna, dvory a přilehlé zahrady.

2. Další pokračování sevřené výstavby ulic se rozšiřuje o pásy zeleně a širších chodníků, aby od počátku našeho století vznikaly na obvodu města jednotlivé domy a vilky a nové ulice. V odstupu mezi sebou, s předzahrádkami a ozdobnými ploty, obklopeny zelení a stromy, poskytují zahrádkářům rozvíjení pěstitelských koníčků a vloh.

3. V posledních desetiletích počala výstavba panelových vícepodlažních sídlišť bez oplocení s parkovou a zahradnickou výsadbou (Sokolská ul., Sídliště). Tyto, stejně jako loštické závody, Střelnice a veřejné budovy a hřiště zůstávají v péči zaměstnanců. Parky a parčíky na náměstí, hřbitovy, okolí škol a kostelů ve spolupráci s MÚ by měli mít v péči všichni občané a mládež, kteří mají své město rádi.

4. K životu, kráse a čistotě (vedle asfaltu, skla a betonu) patří i voda, která s čistotou ovzduší tvoří hlavní podmínku zdravého života organismů. V Lošticích je to Třebůvka s Líšnickou a se zdrcadlem rybníků. K nim se připojuje osada Žadlovice se zámkem, parkem a velebnou kaštanovou alejí. Dále v údolí Třebůvky následuje výstavba rekreačních chat, koupaliště, fotbalové hřiště a za elektrárnou na úpatí lesů půvabná osada Vlčice s turistickou cestou k pohádkovému Bouzovu.

5. Obyvatelům panelových sídlišť a domků bez zahrádek, bez možnosti být majitelem chaty nebo chalupy, poskytuje zahrádkářský svaz k oživení ladem ležící plochy, řadu parcel na Masnicích a jinde. Společnou prací vytváření na stráni osadu pro svoji radost, krásu a užitek.

J. Kobza

Ve stínu staré lípy

Starou, košatou lípu, stojící za hřbitovem po pravé straně silnice u zrušené polní cesty, zná téměř každý loštický občan. Její mohutná koruna částečně přikrývá sochu Panny Marie s ukřižovaným Ježíšem Kristem na klíně. Za tuto dlouhou řadu let kolem ní prošlo mnoho poutníků a ve stínu koruny odpočíval ne jeden polní prací znavený a žárem letního slunce umdlený zemědělec. Zdálo by se, že lípa stojí na tomto místě od nepaměti, ale přece tomu tak není.

Podle vyprávění mého tatínka, dobrého to člověka narozeného v roce 1886, byla lípa jako malý stromeček původně vysazena v prostranství staré školy. Při úpravách terénu pro výstavbu nové školy překážela a měla být odstraněna. Tehdejšímu řídícímu školy se jí zželelo a proto se rozhodl mladou lipku přesadit. Po úvaze bylo rozhodnuto lipku přesadit na místo u Panny Marie, jak se tomuto místu říkalo a doposud říká. K provedení této práce byli určeni žáci tehdejší školy Jindřich Geppert (můj tatínek) a Adolf Stejskal (později loštický zahradník a školkař) za dohledu řídícího školy. Takže nejen nová škola slaví 100leté výročí, ale i košatá zubem času nahlodaná lípa.

Jen málo lidí se dožije 100 let a kdo se jich přece jen dožije, tak je mu přáno hodně zdraví do dalších let. Proto popřejeme i my stoleté lípě, aby ještě mnoho let odolávala bouřím, živelným pohromám a vandalům a pod ochranou Panny Marie poskytovala ve stínu koruny příjemný odpočinek příštím generacím.

Stanislav Geppert

Pozdrav od lovců mamutů

Před nedávnem se v některých novinách objevila kratičká zpráva o dalším zajímavém archeologickém nálezu na Lošticku. Koncem minulého roku jej učinil loštický občan pan Petr Holíš při jedné ze svých vycházek lesem. Povšimnul si totiž několika malých zvláštních kamínků. Odborníci z Památkového ústavu v Olomouci v nich rozpoznali pazourkové mladopaleotické nástroje a četné zlomky odpadu vzniklé při jejich výrobě. Nalezené artefakty tedy sloužily pravěkým lovcům mamutů. Je nutno zdůraznit, že obdobné nálezy jsou v naší části střední Moravy poměrně vzácné. Po odborném zhodnocení a prozkoumání, které provedou specialisté z Brna, se pazourky stanou součástí sbírek Havelkova muzea v Lošticích.

Loštice a okolí, tedy jak vidět, mají velmi bohatou a zajímavou historii, na kterou můžeme být právem hrdi. I zdánlivá maličkost může někdy naše poznání posunout o velký kus dopředu. Právě proto je nutné jakýkoli archeologický nález ohlásit na příslušná místa. V Lošticích je to konkrétně Památník Adolga Kašpara a nebo muzeum v Mohelnici.

Karel Faltýnek mladší

Veverky opět na republikovém finále

Ve dnech 10.-12. 2. 1995 jsme se zúčastnili druhého republikového finále ve volejbale a vybíjené. Tohoto turnaje se zúčastnila družstva z těchto měst: Žižkov, Tábor A, Tábor B, Brodek u Přerova, Šumperk, Kladno, Klatovy, Jindřichův Hradec, Chýnov, Loštice, Velké Losiny, Planá nad Lužnicí, Hrochův Týnec, Písek, Bechyně, Řečice.

Držstvo vybíjené tvořili: ved. Zdeněk Eliáš. Hráči - Lucie Šilberská, Iva Bačovská, Kateřina Švábová, Hana Deutschová, Aleš Vodička, Tomáš Zdráhal, Ríša Zacpal, Martin Grézl a org. pracovník Michal Pospíšil.

Po odehrání několika těžkých zápasů jsme postoupili do finálové skupiny a protože jsme prohráli jen s družstvem Přimdy, získali jsme stříbrné medaile, pěkný člun, plyšového psa a drobné dárky.

Družstvo volejbalu tvořili: Zdeněk Eliáš, Katka Macková, Iva Kubínová, Luboš Zemánek, Michal Krňávek, Jaroslav Vařeka, Pavel Musil, Blanka Bačovská.

Ve skupině se nám podařilo obsadit výborné druhé místo a tak jsme postoupili do finálové skupiny, kde jsme sice prohráli s družstvy Žižkova a Brna, ale přesto jsme obsadili čtvrté místo.

Účast na tomto turnaji považujeme za úspěšnou a myslíme, že jsme dobře reprezentovali naše město i okres.

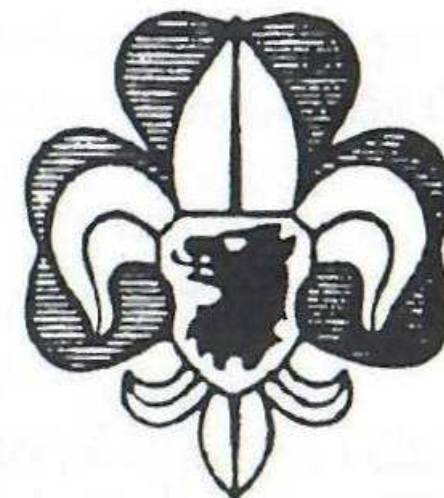
Za oddíl Veverky odd. ved. Zdeněk Eliáš a kronikářka Katka Macková

Skaut - junák

Rovněž i naše organizace si letos připomíná významné výročí. Před šedesáti lety, v roce 1935 založil v Lošticích Miloš Hynšt skautskou družinu, která se rozrostla v oddíl, pak vznikl dívčí oddíl, vlčata a později středisko. To po nucených přestávkách existuje dodnes.

23. září letošního roku si toto výročí připomeneme setkáním všech našich bývalých i současných členů. Moc bychom uvítali spolupráci každého z Vás. Prosíme, pokud máte doma jakýkoliv materiál který se vztahuje ke skautingu, věnujte nám ho nebo aspoň zapůjčete k pořízení kopií. Jistě se ještě u někoho najdou kroniky, zápisy ze schůzí, seznamy členů, seznamy účastníků táborů, fotografie, diplomy, dekrety, odznaky, krojové součástky, legitimace a pod., které by byly vhodným doplňkem výstavy. Z těchto informací složíme ce nejpodrobnější zprávu o historii. Ta spolu s fotografiemi bude sloužit jako základ pro "Sborník", který chceme vydat.

Letos kromě tábora pořádá naše organizace okresní (29. 4.) a krajskou (3. 6.) soutěž Svojsíkova závodu. Soutěžící družstva soutěží v tábornických dovednostech, znalostech zdravovědy, uzlování a znalosti topografie. V červnu zde uvítáme i oddíly vodních skautů, kteří se od nás liší svými modrými kroji.

Petr Fialek

... a ledy se hnuly

S blížícím se příchodem jara chci zavzpomínat a připomenout těm dříve narozeným i nynější mladé generaci, jak vzrušující byl příchod jara v Lošticích v březnu 1947.

Toho roku vládla tuhá zima provázená častým a hustým sněžením. Na přelomu ledna napadlo během dvou dní tolik sněhu, že veškeré silnice a cesty se staly nesjízdnými a byly protahovány dřevěným pluhem taženým dvěma páry koní. Rozhrnutý sníh na okrajích silnic a chodníků dosahoval výšky až 1,5 metru. Byla vyhlášena pracovní povinnost na odvoz sněhu. Sníh byl nakládán na koňské povozy a sáně, odvážen na most a přes zábradlí shazován do zamrzlé řeky Třebůvky. Navážený sníh dosahoval výšky úrovně silnice a vytvořil z řečiště neprostupnou hráz. Začátkem března přišlo náhlé oteplení, vydatný déšť a s tím náhlá obleva. Sníh začal prudce tát a z lesů se valily do Třebůvky proudy vody, nadzvedlý led se lámal v mohutné kry, až 40 cm silné, které se daly do pohybu směrem k mostu. Tam však narazily na hráz z navezeného sněhu, začaly se zvedat, hromadit a tvořit bariéru, která bránila průtoku valící se vody. Ta se začala již od Vlčic rozlévat po polích a lukách, zaplavila cestu pod lesem a valila se "Loužkem" pod malý most a dále do koryta Třebůvky. Vzniklo nebezpečí zatopení jižní části Loštic. Bylo narychlo povoláno vojsko, aby ledovou a sněhovou bariéru rozstřílelo. Tak se i stalo.

Voda začala pomalu opadávat a během pár dnů zůstaly na polích a lukách jen roztroušené kry, které jako němý svědek ještě dlouho připomínaly blížící se, ale včas odvrácenou živelnou pohromu.

Stanislav Geppert

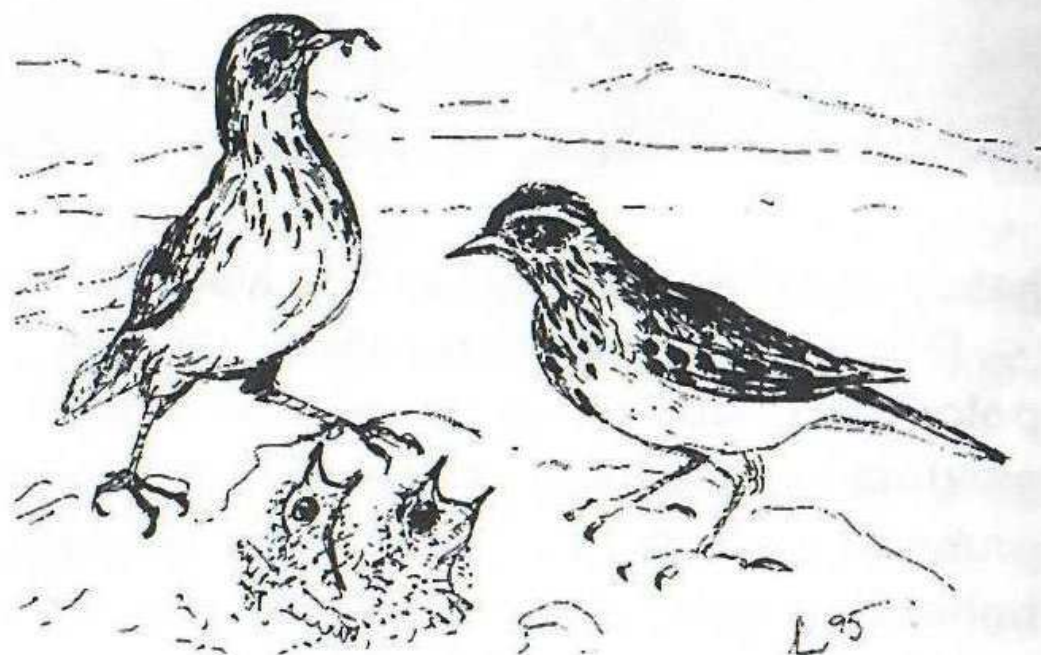
Skřivan polní (*Alauda Arvensis*)

Bylo to letos skutečně brzy, již v počátku února, nasvědčovalo tomu však i počasí. Slyšel jsem trylkovitý zpěv skřivánka polního, drobného ptáčka, našeho obyvatele luk a polí.

Trochu podobající se vrabci, jak velikostí i vybarvením. Hnízdí od dubna do července, dvakrát, vzácněji i třikrát. Hnízdo z kořínků a listů si zakládá na zemi v polích nebo lukách, si vystele žíněmi a chloupky. Samečci bedlivě hlídají svůj hnízdní rajón a tvrdě o něj se soky bojují. Ve hnízdech se objeví 3-6 zelenohnědých vajíček. Samice je zahřívá dvanáct až čtrnáct dní. Mláďata jsou rodiči krmeny různým hmyzem a jeho larvami, slimáky atd. Mladí ptáčci se mají brzy k světu a ještě neumí ani létat a již opouštějí hnízdo, ukrývají se mezi hroudami a trávou. Ve stáří tří týdnů už poletují a sami si opatřují potravu. Skřivanci s příchodem října a listopadu se houfují a odlétají na zimoviště do jižní Evropy.

Píseň skřivánka ocenil vždy především rolník a sedlák s kosou a opratěmi v rukou, než dnešní kola a volanty strojů. Přesto kdo má otevřené oči a slyšící uši, nedovede si představit naše pole a lány bez skřivánčího třepotání na obloze a pronikavě příjemného trylkování v žáru letního dne.

Text a ilustrace Pavel A. Taťoun

Duben - měsíc lesa

Naše město je obklopeno krásnou a ještě poměrně zachovalou přírodou. Žije zde kromě obecně rozšířené srnčí a černé zvěře i daněk, muflon, jelen sika a z ptačí říše např. výr velký krkavec, čáp černý, u vod pak ledňáček a skovec.

Jdeme-li na procházku do lesů či polí, pamatujme na to, že jdeme na návštěvu do prostředí, které je domovem velkého počtu zvířat, které zvláště v jarní době v čase rození nového života potřebuje od nás lidí ohleduplnost a klid.

A tak jako ke každé návštěvě patří společenský oděv a chování, snažme se do lesa chodit pokud možno nenápadně oblečení. Vynechejme křiklavé součásti oděvu - o "křiklavosti" ve smyslu akustickém ani nemluvíme . . . Též projížďky na kole po lesích s kvílením brzd při jízdě z kopce klidu lesa nepřidají. Pamatujme též na naše čtyřnohé přátele - psy. Když totiž uvidí zvěř, rozběhnou se za ní a naše volání je marné, stávají se z mysliveckého hlediska škodnou a

každý myslivec má nejen právo, ale i povinnost takového psa jako škodnou zastřelit.

Popřejme obyvatelům našich lesů, luk a polí pěkné jaro, aby mohli zdárně vyvést své potomstvo. Na poli už se krčí první zajíčci - březňáčci, v lesích začíná pečovat o svá mláďata kuna lesní, v podzemních norách liška a jezevec, i bachyně už začíná vodit svá pruhovaná selátka . . . Snažme se přispět i my, aby naše příroda zůstávala stále krásná, bohatá na zvěř, aby les byl pro nás chrámem přírody, místem, kde nalezneme klid a osvěžení ducha a ne místem, kde můžeme vylít své nižší pudy či vysypat hromadu smetí a odpadků.

A na závěr ještě text, který nese památník ukrytý uprostřed lesů moravského krasu:

Milý člověče!

*Jsem dárce tepla v tvém krbu
za chladných nocí v zimě
a dárce přívětivého chládku
v žáru letního slunce.*

*Já jsem dal trámův tvému obydlí
a desku tvému stolu.
Ze mne je lože, ve kterém spáváš,
i kleč tvého rádlu.*

*Já jsem dal topůrko do tvé sekery
a branku do tvého plotu.
Ze mne je dřevo tvé kolébky
i tvé rakve.*

*Jsem tím, čím pro blahobyť je chléb
a pro krásu kvítka.
Slyš tedy moji prosbu:
Nepustoš mne!*

Petr Holíš

Na základě realizace programu Ministerstva životního prostředí ČR a Českého ústavu ochrany přírody, byly ve spolupráci s referáty životního prostředí okresních úřadů zřízeny

STANICE PRO ZÁCHRANU HANDICAPOVANÝCH ŽIVOČICHŮ

které mají nepřetržitý provoz a v nichž jsou přijímáni poranění nebo zesláblí živočichové, zejména chráněné a ohrožené druhy naší fauny. netýká se to zvěře daňčí, mufloní, srnčí, divokých prasat, králíků, zajíců a bažantů, psů a koček.

Při nálezu dravého ptáka nebo sovy volejte soukromou firmu Petr Schäfer, Sokolnické centrum, hrad Sovinec, tel. Rýmařov 9728.

V případě, že najdete poraněné nebo zesláblé zvíře, volejte ZOO Olomouc - Kopeček, tel. 068/915 21 nebo 916 161.

Odborný garant projektu - Moravský ornitologický spolek, P. O. Box 65, 750 65 Přerov 2

SPORT

Zprávy z loštické kopané

Uběhly čtyři měsíce od posledního podzimního mistrovského utkání a příznivci našeho klubu mají opět šanci trávit víkendy s kopanou.

Co se za čtyři měsíce událo? Především změny v kádru jednotlivých družstev. U mužů odešli na základní vojenskou službu Václav Hošek, Kamil Leštinský a Petr Šilberský. Z vojny se vrátili Jan Červinka a Marek Kopřiva. Do Bouzova byl na přestup uvolněn Pavel Bárta. Mezi nové tváře patří Kamil Šafář z Mohelnice. Podařilo se udržet na hostování Jaromíra Dohnálka z Litovle, navíc z tohoto klubu přišel i Josef Koutný. Z Moravičan se vrátil Ladislav Gallo, bohužel přes intenzivní jednání se nepodařilo prodloužit hostování Petru Kubalákovi z Moravičan. Finanční požadavky mateřského klubu byly značně přemrštěné. Po dlouholetých službách, které Moravičanům prokázal, je přístup funkcionářů klubu k Petrovi dosti podivný.

Z dorosteneckého družstva odešel zpět do Mohelnice Petr Štancl, jeho místo zaujal Luděk Zámečník z Moravičan. Příprava mužstev probíhala v tělocvičnách v Mohelnici a Lošticích, dále na cvičišti na Sokolské ulici a vyvrcholila soustředěním v Maletíně. Před sezónou sehrála mužstva množství přípravných zápasů na škvárových hřištích v Mohelnici a Litovli. Cenné je především druhé místo na silně obsazeném turnaji dorostu v Litovli.

V březnu proběhla schůzka s podnikateli z Loštic a okolí. Jednalo se o sponzorování kopané v našem městě a všichni zúčastnění přislíbili pomoc, ať už finanční nebo materiální. Vedení klubu i touto cestou děkuje všem, kteří mají zájem pomoci sportu v Lošticích. V letošním roce se už některé firmy výrazně podílely na zabezpečení zimní přípravy, např. Olšanské papírny Vlčice, pivovar Litovel, pan Jiří Štika a samozřejmě MÚ Loštice.

Poslední aktualitou je turnaj starých gard v Lošticích 1. května za předběžné účasti týmů z Loštic, Palonína, Úsova a pivovaru Litovel.

Na závěr zveme všechny fanoušky na jarní mistrovská utkání a přejeme jim radost z výsledků SK Loštice.

-pk-

Rozpis jaro 1995**I.A tř. sk.****muži "A"**

23. kolo	NE	7. 5.	17.00 hod.	Loštice - Sokol Příkazy
24. kolo	NE	14. 5.	17.00 hod.	DBV Lázně Velké Losiny - Loštice
25. kolo	NE	21. 5.	17.00 hod.	Loštice - Kovohutě Břidličná
26. kolo	SO	27. 5.	17.00 hod.	Sokol Vikýřovice - Loštice
14. kolo	NE	4. 6.	17.00 hod.	Tatran Písařov - Loštice
15. kolo	SO	11. 6.	17.00 hod.	Loštice - Sokol Vrbno pod Pradědem
16. kolo	NE	18. 6.	17.00 hod.	Tatran Ruda n. M. - Loštice

Rozpis jaro 1995**ŽP dorost**

25. kolo	NE	7. 5.	14.45 hod.	Loštice - Slovan Moravská Třebová
26. kolo	SO	13. 5.	14.45 hod.	SK SOUo Prostějov - Loštice
27. kolo	NE	21. 5.	14.45 hod.	Loštice - FK LMCH PET Přerov
28. kolo	NE	28. 5.	14.45 hod.	Technoplast Chropyně - Loštice
29. kolo	NE	4. 6.	14.45 hod.	Loštice - Kovohutě Břidličná
30. kolo	SO	10. 6.	14.45 hod.	TJ Jeseník - Loštice
16. kolo	SO	17. 6.	14.45 hod.	SK Hodolany - Loštice

Rozpis jaro 1995**III. tř. sk. C****muži "B"**

25. kolo	SO	6. 5.	17.00 hod.	Loštice - Sokol Lesnice
26. kolo	SO	13. 5.	17.00 hod.	SK Zvole B- Loštice
27. kolo	SO	20. 5.	17.00 hod.	Loštice - UNO Zábřeh B
28. kolo	NE	28. 5.	17.00 hod.	Držstevník Libivá - Loštice
29. kolo	SO	3. 6.	17.00 hod.	Loštice - INFINITY Mohelnice
30. kolo	SO	10. 6.	V O L N O	
16. kolo	NE	18. 6.	17.00 hod.	Sokol Třeština - Loštice

Rozpis jaro 1995**OP II. tř.****ml. žáci**

12. kolo	NE	7. 5.	10.00 hod.	Loštice - Družstevník Libivá
13. kolo	NE	14. 5.	10.00 hod.	Loštice - ŽD Kamenná
14. kolo	SO	20. 5.	9.00 hod.	Žák Rapotín - Loštice
15. kolo	NE	28. 5.	10.00 hod.	Loštice - Tartran Ruda n. Mor.
16. kolo	NE	4. 6.	15.30 hod.	Sokol Jedlí - Loštice
17. kolo	NE	11. 6.	10.00 hod.	Loštice - Sokol Brníčko
18. kolo	NE	18. 6.	11.00 hod.	FK Úsov - Loštice

V Lošticích také malá kopaná

V roce 1994 se začala hrát ve Vlčicích malá kopaná. Mužstvo vedené Standou Navrátillem a hrající pod názvem Vlci si nevedlo v okresní soutěži špatně a po podzimní části skončilo v horní polovině tabulky. Počínaje 1. lednem 1995 byl založen také při TJ Slavoj nový oddíl malé kopané. Byl zvolen tříčlenný výbor v čele s Ivanem Michalkem. Dalším členem je Pavel Hauser, který je zároveň i kapitán mužstva a Jaroslav Vykydal. Mužstvo bude hrát v jižní skupině a má k dispozici 11 hráčů. jedná se o mladé chlapce, kteří dali přednost pohybu na čerstvém vzduchu, ač jen na hřišti malých rozměrů, před vysedáváním u hracích automatů v zakouřených hernách a hospodách.

Ve skupině startuje 9 mužstev a hracím dnem bude sobota dopoledne na stadionu TJ Slavoj v Sokolské ulici. Zahájení mistrovské soutěže je stanoveno na sobotu 8. 4. 1995.

Stanislav Geppert

Sport na Vlčicích

Třetí rok své činnosti zahájila Tělovýchovná jednota tělesně postižených sportovců Invaclub Loštice-Vlčice. Za tuto krátkou dobu zaznamenali naši sportovci řadu pozoruhodných výsledků.

Během dvou let předseda Invaclubu St. Navrátil, který je reprezentant ČR ve stolním tenisu paraplegiků, získal několik medailí na mistrovství ČR, vítězné trofeje z Krautheimu (SRN), Vídně, Amstettenu (Rakousko) a loňskou sezónu zakončil na 3. místě v absolutním pořadí celostátního žebříčku a 1. ve své kategorii. Nyní se připravuje na ME v Dánsku v rámci tradiční loštické "Zimní ligy" ve stolním tenisu, kde je nejúspěšnějším hráčem družstva Polesí Loštice a svým zdravým soupeřům více než vyrovnaným protivníkem.

Obdobně zdatně si mezi zdravými počínal také tělesně postižený cyklista J. Mrnka, který při stratech v okolí Loštic nechal za zády nemálo závodníků a v Praze na mistrovství ČR v cyklistice TP obsadil v časovce 4. místo, když o vítězství v silničním závodě ho připravil pouze defekt kola. Kondiční přípravu má sponzorsky zajištěnou ve Fitcentru Mohelnice a oba se chtějí pokusit o nominaci na OH v Atlantě '96.

Nová forma spolupráce naší TJ se zdr. sportovci se odvíjí od května 1994 přijetím oddílu malé kopané FC Vlci Vlčice, který se jako zakládající člen šumperského přeboru stal prvním klubem a hlavním propagátorem malé kopané v Lošticích a širokém okolí. Při svém premiérovém startu obsadili naši "Vlci" výborné 3. místo v I. lize šumperského přeboru, když za námi skončil i tým FC DBV Šumperk, hrající souběžně již III. nejvyšší soutěž v ČR. Tím naše aktivita nekončí. Uspořádali jsme s úspěchem již několik kvalitních turnajů v malé kopané.

V červnu 1994 jsme zorganizovali "Dětský den" na Vlčicích s řadou atrakcí a soutěží pro děti i k pobavení jejich rodičů.

Díky pochopení a zásadní pomoci MÚ Loštice byla započata rekonstrukce "Sportovního areálu" na Vlčicích, na které se brigádnicky a organizačně podílíme, abychom nemuseli stále hostovat na cizích hřištích.

Veškerá tato činnost se samozřejmě neobejde bez nutných nákladů. Poděkování proto patří Městskému úřadu Loštice za poskytnutou dotaci a též vlčickému "Občerstvení Na hradě" za sponzorství minulé sezóny fotbalistů. Ostatní činnost byla kryta samofinancováním. Proto doufáme, že naše aktivita a sportovní výsledky již letos neujdou pozornosti i ocenění sponzorů, s jejichž pomocí budeme moci v ještě větší míře přispět k sportovnímu i kulturnímu dění v našem okolí.

Zpráva TJ Invaclub

Pohyb je život

Kalendář sportovních akcí pořádaných v Lošticích do konce I. pololetí 1995

1. května	TURNAJ "STARÝCH PÁNŮ" V KOPANÉ	SK Loštice, TJ Slavoj
8. května	TURNAJ V MALÉ KOPANÉ	TJ Slavoj
13. května	PŘEBOR SM. KRAJE V CYKLISTICE - čas. jedn.	SKC Loštice
14. května	PŘEBOR SM. KRAJE V CYKLISTICE - silniční závod	SKC Loštice
27. května	POCHOD ZA LOŠTICKÝM TVARŮŽKEM (pořádaný v rámci celostátní akce "Víkend s rodinou)	Český svaz turistů
9. června	TURNAJ V ODBÍJENÉ	TJ Slavoj
23. června	TURNAJ V MALÉ KOPANÉ, NOHEJBALE A TENISE pro žáky	TJ Slavoj
4. července	TURNAJ ČTYŘHER REKREAČNÍCH HRÁČŮ V TENISE	TJ Slavoj

Novinkou letošní sezóny budou utkání družstva TJ Slavoj v malé kopané, která budou sehrána ve třech termínech turnajovým způsobem v areálu na Sokolské ulici.

RŮZNÉ

K čemu je dobrá konkurenční tiskovina ?

Většina obyvatel Loštic obdržela před časem první výtisk "Hlasu Loštic Dnes". Odpovídám tímto na množství dotazů a připomínek - tato tiskovina nemá nic společného s čtvrtletně vydávaným Hlasem Loštic ani s městským úřadem.

Nepodrobím Hlas Loštic Dnes zdrcující kritice, tolik mi jeho existence nevadí. Přesněji řečeno - nevadí mi vůbec. Není to ani vlastně v pravém slova smyslu konkurence, spíše doplnění spektra názorů a pohledů na věci kolem nás. A například článek "Fotbalový rok 1994 v Lošticích" je dokonce výborný, protože skutečně poutavou formou informuje o výsledcích a trochu i zákulisí loštického fotbalu.

Přesto všechno jednu velkou výhradu mám. Zajímavé pojednání o cenzuře mohlo vyústit v myšlenku, že existuje ještě jedna cenzura. Ta naše vnitřní, kterou se řídíme i bez znalosti paragrafů a právnických kliček. Myslím, že je dobré položit si vždy otázku, co svým jednáním způsobíme, jaký cíl sledujeme. V tomto smyslu nerozumím důvodu zveřejňování průběhů soudních sporů rozvádějících se manželů či náležitostí pres-tupkových řízení.

Nepochybuji o tom, že tento můj názor povede JUDr.Trlicu k přesvědčení, že jsem pokrytec a maloměšťák. Já si zase naopak myslím, že publikování podobných pikantností je hloupé, přízemní, nevhodné a zbytečné. Znovu zdůrazňuji, nejde mi vůbec o právní stránku věci. Kdyby o našich činech měly rozhodovat jen paragrafy, daleko bychom nedošli. Já sám mám na úřadě k dispozici tolik různých informací o různých občanech, že jejich sepsání by vyžadovalo vydání knihy, kterou by se zajisté část našich spoluobčanů výborně pobavila. Přesto nikdy nic z toho nezveřejním.

Abych byl k JUDr.Trlicovi zcela spravedlivý. On sám Hlasu Loštic poskytl dva příspěvky. Ten první by byl většině populace zcela nesrozumitelný, druhý byl z kategorie, která je pro publikování podle mne nevhodná. Proto ani jeden článek nebyl otištěn v Hlasu Loštic. Dovolím si autorovi Hlasu Loštic Dnes dát jednu radu. Zkuste si představit, co některými svými příspěvky ve skutečnosti způsobíte. Alespoň těm, o kterých píšete.

Petr Vintrocha

Poděkování přispěvovatelům

Na tomto místě bych rád poděkoval všem těm, kteří se na tvorbě Hlasu Loštic podílejí. Nepracuje žádná redakční rada, o to více si cením těch několika jedinců, díky jejichž pomoci Hlas Loštic vychází. Rád bych jmenoval za všechny pana Stanislava Gepperta s články opravdu různorodými, paní Večerkovou s jejími top novinkami z naší školy, pana Taťouna s pravidelnými příspěvky o přírodě a z kultury, pana Žáka, Kobzu Stejně tak trvá zájem o zapůjčení zejména starších fotografií vhodných k otištění. Platí to stále - Hlas Loštic si děláme sami pro sebe a proto vítáme každou pomoc. Za tu dosavadní všem děkuji.

Petr Vintrocha

Nevyužité skřínky a zapomenuté výročí

Vyvěsní skřínky umístěné u obchodního domu slouží nebo lépe řečeno, by měly sloužit k informování občanů o činnosti té či oné organizace, strany, spolku apod. Při pohledu do některých skřínek se však před očima vybavuje spíše nečinnost uživatelů. Z patnácti skřínek uvedu jen tak namátkově: v první si můžeme přečíst z vybledlých a pomačkaných stránek časopisů nejnovější zprávy týkající se KSČM z roku 1992. Plakát ve skřínce lidové strany hlásá a připomíná, že lidový ples se konal 28. 1. 1995. I některé z dalších skřínek jsou zandbány a zprávy v nich jsou dávno neaktuální. Na druhé straně ve skřínce SK jsou stále čerstvé zprávy z kopané a také turisté, ODS, podnikatelé, skauti, hasiči a další nechávají o sobě vědět.

Často si uživatelé skřínek ztěžují, že není co do vývěsek dávat. Někdy to tak opravdu je. Ale v březnu se všem nabízela jedinečná příležitost, a přece toho ani jeden nevyužil. Na 145. výročí narození prvního prezidenta osvoboditele T. G. Masaryka nikdo nevzpomněl. kam se poděla národní hrdost, vlastenectví a úcta k tak významné osobnosti našeho národa?

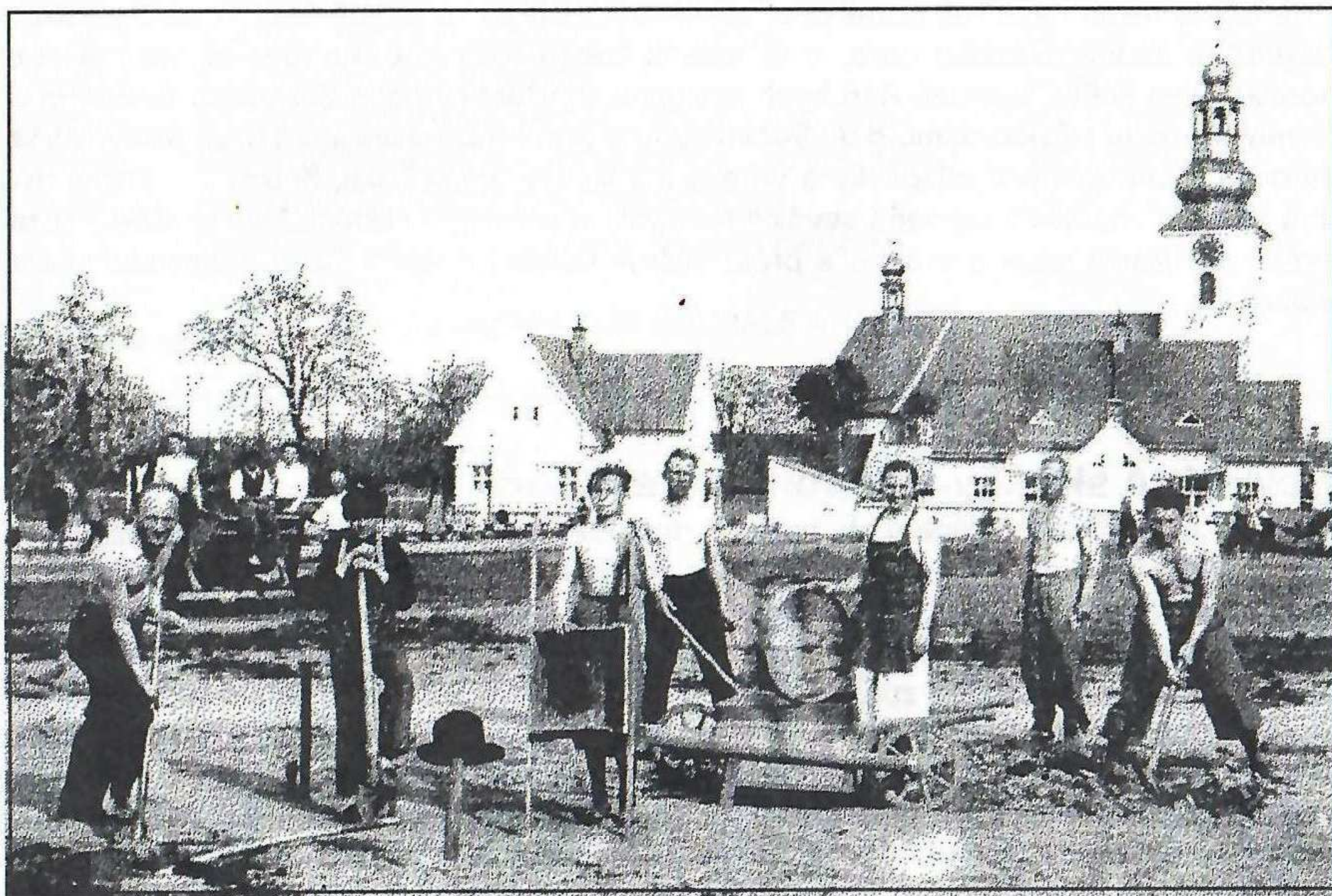
Po sametové revoluci v roce 1989 několik vlastenecky smýšlejících členů tehdejšího OF usilovalo o změnu názvu náměstí na původní Masarykovo náměstí. Dodnes se tak nestalo a v srdcích těch, kteří se o změnu pokoušeli zůstala jen hořkost, lítost a zatrpklost. Ve víru událostí, různých senzací a shonu všedního dne se z nás pomalu vytrácí svornost a vlastenectví, ale tatíček Masaryk by si krátkou vzpomínku alespoň prostřednictvím uvedených skřínek zasloužil.

Stanislav Geppert

VÝZVA!

Ve čtvrtek 6. dubna 1995 jsem zapomněl ve stojanu před obch. střediskem dámské kolo Liberta vínově červené barvy. bylo uzamčeno žlutým řetízkem s visacím zámekem. Toto kolo "někdo" našel a ve snaze zabránit krádeži ho přemístil do svého obydlí. Pevně věřím, že poctivý nálezce by ho rád vrátil, ale neví komu. Já mu to usnadním. Postiženým majitelem je Stanislav Geppert. Za vrácení, nebo podání zprávy nabízím odměnu a ještě mu k tomu zazpívám.

Stanislav Geppert

Oprava stadionu Sokola v Lošticích v roce 1936

(zapůjčila paní Adamovská)

Zprávy z matřiky

Mezi občany města Loštic byli přivítáni

Aneta RAICHLOVÁ, Trávník 369

Lucie ZAPLETALOVÁ, Žádlovice 44

Aneta LEŠTINSKÁ, Olomoucká 413

Tomáš JAŠEK, Ztracená 614

Filip ZELINKA, U valchy 689

Milan LAUSCH, Sokolská 583

Tomáš HOMOLÁK, Sídliště 13

Jan HETCL, Malé náměstí 43

Kateřina LÁHROVÁ, Sídliště 8

Vendula DRKOŠOVÁ, Hradská 332

Společné "ANO" si řekli na MěÚ v Lošticích

Dušan SKOPAL z Měrotína a Vladimíra GIESLOVÁ z Palonína
Luboš KOŠINÁR z Pavlova-Veselí a Janette MEGOVÁ z Vrbové, SR
Pavel VOJKŮVKA z Líšnice a Alena MARKSOVÁ z Loštic
Rostislav WINIGE ze Zábřeha a Jana BÍLKOVÁ z Loštic
Kamil SKOPAL z Mohelnice a Marcela RUMLOVÁ z Moravičan
Jan CHOLINSKÝ ze Slavětína a Alena KUBOVÁ z Loštic
Václav HAVLÍČEK z Pavlova a Martina ŠIMSOVÁ z Bouzova-Podolí
Pavel SLÁDEK z Loštic a Soňa DOSTÁLOVÁ z Loštic
Tomáš HORÁK z Moravičan a Ludmila LANGOVÁ z Lukavice
Martin KREJČÍ z Loštic a Vlasta KRBCOVÁ z Moravičan (kostel Moravičany)

Z našich řad odešli

František NEZVAL, Jevičská 329
Františka PORTYŠOVÁ, Olomoucká 162
Terezie NEJEZCHLEBOVÁ, Palackého 56
Soňa KONEČNÁ, Sokolská 554
Anna REIFOVÁ, Nová 503
Eduard ŠPIČKA, Ke koupališti 462
Zbyněk HARBICH, Žádlovice 33
Věra SMÉKALOVÁ, Trávník 390
Tomáš STAROŽÁK, Žádlovice 26
Olga SEDLÁČKOVÁ, Hradská 113
Anna HOPOVÁ, Sokolská 516
František MARTÍNEK, Hradská 113
Jiřina MAREŠOVÁ, Trávník 23
Jiří MAZAL, Hradská 113
Jan SOVA, Olomoucká 336
Josef ROSYPAL, Nová

*Dne 28. ledna 1995 oslavili na městském úřadě v Lošticích
zlatou svatbu za účasti představitelů města
a svých nejbližších manželé*

*Adolf a Štěpánka Kozičkovi
z Vlčic.*

*Ještě jednou přejeme, aby další společná léta života
provázela uvedené jubilanty duševní pohoda a stálé zdraví.*

Zveme všechny občany ke
*vzpomínkovému
setkání,*

které se uskuteční u příležitosti
ukončení druhé světové války

*v pátek 5. května 1995
v 19.00 hod.*

u památníku před budovou
základní školy v Lošticích

Bohoslužby v chrámu sv. Prokopa v Lošticích v měsíci květnu:

Pondělí, úterý	18.00 hod.
Středa, čtvrtek, pátek	9.00 hod.
Neděle	9.15 hod.